

Innst. S. nr. 10

(2007-2008)

Innstilling til Stortinget fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

Dokument nr. 8:75 (2006-2007)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Anders Anundsen, Jon Jæger Gåsvatn og Åse M. Schmidt om å øke stipendandelen for studenter som tar flere studiepoeng enn normert

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige forslag for å sikre at studenter som tar flere studiepoeng enn det som er normert, kan få omgjort en større del av lånet sitt til utdanningsstipend."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Freddy de Ruiten, Anniken Huitfeldt, Gerd Janne Kristoffersen, Anna Ljunggren og Torfinn Opheim, fra Fremskrittspartiet, Anders Anundsen, Jon Jæger Gåsvatn og Åse M. Schmidt, fra Høyre, Gunnar Gundersen og lederen Ine Marie Eriksen Søreide, fra Sosialistisk Venstreparti, Åsa Elvik og Lena Jensen, fra Kristelig Folkeparti, Dagrun Eriksen, fra Senterpartiet, Anne Tingelstad Wøien, og fra Venstre, Odd Einar Dørum, viser til det framsatte dokument, hvor forslagsstillerne tar til orde for å øke stipendandelen for studenter som tar flere studiepoeng enn normert. Forslagsstillerne viser til Kvalitetsreformen for høyere utdanning og til en av reformens intensjoner om at flere studenter skal følge normert studieprogresjon. Et viktig virkemiddel for dette har vært å skape et økonomisk incitament for raskere gjennomstrømning innenfor høyere utdanning

ved å gjøre stipendandelen avhengig av studentens progresjon gjennom studiet.

Før Kvalitetsreformen avla norske studenter i gjennomsnitt drøyt halvparten av de vekttall (betegnelsen på studiepoeng før 2003) som var normert pr. studieår. En av del-evalueringene av Kvalitetsreformen viser at produksjonen av studiepoeng har hatt en liten økning etter at denne ordningen ble innført. Forslagsstillerne ønsker at det også skal være et ytterligere økonomisk incitament for å ha en raskere studieprogresjon enn den som er den normerte for studiet, og fremmer derfor et forslag om at studenter som tar flere studiepoeng enn det som er normert, kan få omgjort en større del av lånet sitt til utdanningsstipend.

Komiteen vil understreke at det er viktig å legge til rette for ordninger som gjør det enklere å være heltidsstudent, ut fra et samfunnsperspektiv, men også ut fra hensynet til den enkelte student. Komiteen mener derfor det er viktig å se på ulike tiltak som kan ivareta dette hensynet.

Komiteen vil også understreke at det fortsatt er viktig å arbeide med tiltak for å øke andelen studenter som gjennomfører studiene på normert tid. Selv om det er indikasjoner på at det har skjedd en forbedring av gjennomstrømningen etter innføringen av Kvalitetsreformen og ny modell for studiefinansiering, er det fortsatt mange studenter som avlegger langt færre studiepoeng enn forutsatt. Årsakene til dette er ofte sammensatte, og utdanningsinstitusjonene har fortsatt et viktig arbeid å gjøre med å forbedre oppfølgingen av studentene. Både i et samfunnsøkonomisk perspektiv, og i den enkelte students perspektiv, må det ha høy prioritet å bidra til at majoriteten av studentene gjennomfører studiene på normert tid.

Komiteen vil likevel understreke at det i debatten om studieprogresjon og gjennomstrømning er viktig ikke å miste av syne dannelsesperspektivet i utdanningen. Selv om svært mange faglige og samfunnsmessige hensyn begrunner at den normerte progresjon for de ulike studiene både er gjennomførbar og bør tilstrebes,

bør enhver debatt om progresjon og gjennomføring inneholde en erkjennelse av at studier også handler om modning.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil understreke viktigheten av at flest mulig studenter fullfører studiene på normert tid, og er positive til tiltak som kan øke gjennomstrømmingen i høyere utdanning. Samtidig vil flertallet ytterligere understreke allmenndannings- og modningsperspektivet som ligger til grunn for normeringen av studier. At et studium er normert til en viss lengde er ikke tilfeldig, all den tid normeringen ideelt skal hensynta også dette perspektivet. Forslaget om å øke stipendandelen for studenter som tar flere studiepoeng enn normert, er etter flertallets syn ikke i tråd med dette perspektivet. Flertallet vil også påpeke at det innenfor flere studieløp heller ikke er mulig å forsere studieplanen og ta flere studiepoeng enn det som er normert.

Flertallet mener at det finnes andre virkemidler som er mer målrettet i forhold til å øke gjennomstrømmingen i høyere utdanning enn forslaget slik det fremgår av dokumentet, og har i denne forbindelse merket seg OECDs anbefalinger om å styrke karriere- og studieveiledningen ved norske universiteter og høyskoler.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Regjeringen høsten 2007 vil legge fram en stortingsmelding om evaluering av Kvalitetsreformen. Meldingen vil blant annet drøfte studiefinansieringsordningen for studenter i høyere utdanning. Dette flertallet er bekymret over at en ordning som belønner studenter som avlegger flere studiepoeng enn normal studieprogresjon, vil kunne føre til økt fokus på kvantitet framfor kvalitet i studiene. Dette flertallet imøteser en mer helhet-

lig debatt om studiefinansieringsordningene i sammenheng med meldingen om evaluering av Kvalitetsreformen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er av den oppfatning at det ikke er noen motsetning mellom arbeidet med å sikre at flere studenter følger normal studieprogresjon, og et system som også sikrer en ekstra belønning for å gjennomføre studier raskere enn normert. Disse medlemmer vil likevel vise til at et slikt system vil gjelde et lite mindretall av studentene, og at det må utformes og finansieres slik at det ikke går på bekostning av det øvrige studiefinansieringssystemet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer dokumentets forslag.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige forslag for å sikre at studenter som tar flere studiepoeng enn det som er normert, kan få omgjort en større del av lånet sitt til utdanningsstipend.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:75 (2006-2007) - representantforslag fra stortingsrepresentantene Anders Anundsen, Jon Jæger Gåsvatn og Åse M. Schmidt om å øke stipendandelen for studenter som tar flere studiepoeng enn normert - vedlegges protokollen.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 18. oktober 2007

Ine Marie Eriksen Søreide
leder og ordfører